

P. Edmund Pontiller

**Dölsach
1889**

Szentegát

**München
1945**

Josef Pontiller 1889. november 4-én született a kelet-tiroli Dölsachban. Voldersben, a bencés oblaták iskolájába járt, 1912-ben már a rend novíciusa. 1916. július 30-án szentelték pappá. Teológiai tanulmányait Innsbruckban folytatta. Az ifjúság körében végzett kiemelkedő nevelő munkája nyomán a Bamberghez közeli Kirchlettenben egy tanintézet prefektusává nevezték ki, később a niederalteichi bencés apátság kezelésében lévő Szt. Godehard szemináriumában nevelőként tevékenykedett.

A náci titkosrendőrség rövid időn belül felfigyelt munkájára, sőt ettől el is tiltotta. A Gestapo zaklatása és letartóztatása elől először Lambachba, egy bencés kolostorba, később Magyarországra menekült. Oroszváron a belga Stefánia hercegnő káplánja, Szentegáton pedig Biedermann báró kastélyában talált menedéket.

1942-ben a Gestapo letartóztatta és kicsempészte Magyarország területéről. A letartóztatás oka egy, a Pannonhalmi apátnak írt karácsonyi levél. 1944. május 20-án a bécsi törvényszék elé állították a népbíróság vádiratában megfogalmazott vádpontok: ellenséges rádió hallgatása, az ellenség pártolása, a véderő bomlasztása címén. A vádirat hangneme, de még inkább az 1944. december 15-én kihirdetett ítélet indokolása arról tanúskodik, hogy az akkori „igazságszolgáltatás” kizárólagos célja a bencés szerzetes P. Pontiller megsemmisítése, elhallgattatása volt.

A mártírhaltalt halt szerzetespap földi maradványait egy 93-as számmal ellátott egyszerű faladában juttatták el a niederalteichi apátságba. A kolostornak hagyatékként Edmund Pontiller óráját küldték el, melyen egy kis fémkereszt függött, s azon begravírozva: „Christo confixus sum cruci” azaz: „Krisztussal együtt megfeszített vagyok!”

Josef Pontiller wurde am 4. November 1889 in Dölsach in Osttirol geboren. Er besuchte die Oblatenschule der Kinderfreund-Benediktiner, und war seit dem Jahre 1912 Novize des Benediktinerordens. Am 30. Juli 1916 wurde er zum Priester geweiht. In Innsbruck studierte er weiter Theologie. Nach seiner Jugendarbeit in Innsbruck wurde er Präfekt in der Lehranstalt Kirchletten bei Bamberg und wirkte später als Erzieher am Studienseminar St. Godehard in der Benediktinerabtei Niederalteich in Niederbayern. Die Gestapo wurde nach kurzer Zeit auf P. Edmund aufmerksam, und es wurde ihm die Erziehungsarbeit verboten.

Wegen der Belästigungen der Gestapo und der ihm drohenden Verhaftung flüchtete er zuerst in das Benediktinerstift Lambach, später wählte er Ungarn als Asylland. In Oroszvár war er bei der Prinzessin Stefanie von Belgien als Hauskaplan, 1940 übernahm er bei Baron Biedermann auf dem Schloß Szentegát bei Szigetvár eine Schloßkaplanstelle. Ein Weihnachtsbrief, den er im Jahre 1942 an den Erzabt in Pannonhalma schrieb, wurde im Mai 1944 der Anlaß für die Verhaftung und die Entführung Pater Pontillers durch die Gestapo. P. Edmund wurde am 20. Mai an das Landgericht Wien überführt und in der Anklage des Volksgerichtshofs des Rundfunkverbrechens, der Wehrkraftzersetzung und der Feindbegünstigung in Berlin beschuldigt. Die Fassung der Anklage und die schriftliche Begründung des Todesurteils vom 15. Dezember 1944 lassen klar erkennen, daß das Ziel der Justiz nur die Vernichtung des Paters war.

Die Überführung der Gebeine des Märtyrerpriesters erfolgte in einer einfachen Holzkiste mit der Nr. 93 an die Abtei Niederalteich. Als „Nachlaß” wurde dem Kloster die Uhr des P. Edmund übersandt. An der Uhr hing ein kleines Metallkreuz mit den eingravierten Worten: „Christo confixus sum cruci” - „mit Christus bin ich ans Kreuz geheftet!”

